

turde langt snarere under normale Forhold være det, at den vækstligste Udgang er den modsatte. Hele vort Arbejde her paa Rigsdagen, være sig med Hensyn til Finansloven eller til den øvrige Lovgivning, er jo en stadig fortsat Udveksling af Ansuelser, en Brydning mellem Synspunkter og Opfattelser, hvorigennem der, for at naa et Resultat, maa slaas af i Reglen paa begge Sider. Den Løsning, der under de givne Forhold er den bedste, bliver som oftest til sidst den, der formaar at vinde Tilslutning hos saa mange som muligt og at vække Ubvilge hos saa faa som muligt. Uden Evne og Vilje til gensidig at komme hinanden i Møde og søge Forstaaelse og Overenskomst, standser Udviklingen saavel paa Bevillingernes som paa den øvrige Lovgivnings Omraade. Der er heller ingen, der vil være i Tvivl herom, naar der er Tale om den almindelige Lovgivning. Men det maa ikke glemmes, at for Finanslovens Vedkommende er der en særlig Omstændighed, der gør, at Sagen her stiller sig noget anderledes. Det er den, at vi gennem en lang Række af Aar have maattet leve under retsløse Forhold, og at det endnu ikke er lykkedes at faa disse afløst af en fuldt og fast betrygget Retstilstand. Under disse Forhold er det langt vanskeligere at komme hinanden i Møde; thi da kan man intet Øjeblik slippe selve Retspørgsmaalet af Syne. Det er haade værdigere og lettere at saa af paa sin strenge Ret, at vise sig imødekommende og eftergivende, naar ingen falder paa at bestride ens Ret; i modsat Fald maa man bestandig være paa sin Post for at hævde selve sin Ret. Jeg gentager: det vilde derfor ikke være unaturligt, om man haade i Aar og i kommende Aar vilde fastholde den strenge Retsafgørelse ved Stridigheder paa Finansloven, indtil den Dag kommer, da der ikke længere er nogen, der falder paa at angribe Bevillingsretten. At en saadan Holdning kan betegnes som en sørgelig Nødvendighed, vil jeg bestride; men en Nødvendighed bliver ikke mindre, fordi den er sørgelig.

Alligevel har Folketinget ment denne Gang at burde indtage en noget anden Holdning og at burde gaa frem saaledes, som det vilde være naturligt under fuldt betryggede Forfatningsforhold, nemlig uden at hænge sig stærkt i Retspørgsmaalet at søge de Løsninger, som i videste Maal kunne tilfredsstille til forskellige Sider. Naar man fra Folketingets Side har besluttet at tage denne Holdning, er Grunden at søge i Ønsket om at vise den størst mulige Hensynsfuldhed over for den nuværende Regering. Ikke, at denne Regering er en Folketingsregering, et

Udtryk for Folketingets politiske Opfattelse eller for dets Ansuelser helt igennem paa Lovgivningsomraadet. Det er langt fra. Denne Regering er en Højregering; den er udgaaet af Højre, og dens Sympatier ere endnu væsentlig at søge inden for dens eget Parti, som er Højre. Deri ændres intet derved, at der for Tiden er en Del af Højre, som mener at burde erklære denne Regering for at være en Venstregering. De Betragtninger, der fra vor Side have ledet til at lægge Vægt paa at vise os imødekommende over for denne Regering, ere imidlertid to. Den ene er Hensynet til den bekendte Erklæring, som Ministeriets Chef afgav her i Tinget i Efteraaret, hvorved Regeringen fuldt og helt stillede sig paa strengt forfatningsmæssig Grund. Derved er det blevet dette Ting muligt at gøre Indrømmelser over for denne Regering, som det under andre Forudsætninger vilde have været langt vanskeligere at gøre. Den anden Betragtning — og det er den, som indeholder den bevægende Grund — er Hensynet til, at denne Regering har taget Initiativet til en Række Reformforslag, som et Flertal her i Tinget lægger megen Vægt paa at se gennemførte. Man har fundet det at ville være meget uheldigt, om det af Regeringen indledede Arbejde skulde for dens Vedkommende blive afbrudt ved Uenighed om Finansloven; man har ønsket, at denne Regering skulde have uhindret Bejlighed til enten at føre disse Lovforslag til en Løsning eller til at godtgøre, at den ikke er i Stand til at gennemføre dem. I sidste Tilfælde vilde de stete Indrømmelser for saa vidt have været gjorte forgæves; men selv i saa Fald maa man erkende, at den derved vundne Klarhed ikke vilde have været købt for dyrt.

Man er der jo imidlertid indtraadt den mærkelige og besynderlige Ting, at efter at det gennem lange og besværlige Forhandlinger er lykkedes at naa til Overenskomst og Forstaaelse mellem Regeringen og Folketinget, har Landstinget, eller rettere Landstingsflertallets Repræsentanter i Fællesudvalget, vægret sig ved at tiltræde Overenskomsten. Jeg siger, at dette er mærkeligt og besynderligt; jeg mener ikke dermed, at det er særlig vanskeligt at tænke sig Motiver, som kunne have været ledende for Landstinget til at indtage denne Stilling. Det besynderlige ligger snarere i den underlige Række af Manøvrer, hvorigennem dette Resultat er naaet, og som har gjort denne Udgang af Forhandlingerne saa særlig paa-faldende. Men i øvrigt skal jeg for mit Vedkommende ikke her komme nærmere ind paa Landstingets Holdning. Jeg finder ingen Opfordring til at vurdere eller kritisere